

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

Затверджую

Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК

08

20 25 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про дуальну форму здобуття фахової передвищої освіти у
ВСП «Фаховий коледж економіки, права та
інформаційних технологій Західноукраїнського національного
університету»

Розглянуто і схвалено на засіданні
педагогічної ради ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Протокол № 1

від « 26 » 08 20 25 р.

ТЕРНОПІЛЬ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої освіти (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій Західноукраїнського національного університету» (далі – Коледж) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Кодексу законів про працю, Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України № 426 від 13 квітня 2023 року та іншими нормативно-правовими актами.

Це Положення визначає особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої освіти у Коледжі.

Дуальна форма здобуття освіти у Коледжі - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання у коледжі з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації.

Основними завданнями дуальної форми здобуття фахової передвищої освіти у Коледжі є:

1) підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

- модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;
- посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах - від участі у формуванні змісту освітньо-професійних програм до оцінювання результатів навчання;

2) підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

3) зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої

діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці з відповідним перерозподілом навчального навантаження здобувача освіти в межах освітніх компонентів.

Навчання на робочому місці здійснюється шляхом виконання трудових функцій відповідно до трудового договору. Виконання освітньо-професійної програми за дуальною формою може передбачати навчання здобувача зі зміною робочих місць у роботодавця або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців.

У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

координатор від Коледжу - працівник Коледжу, який організовує дуальну форму здобуття освіти та призначається керівником Коледжу;

координатор від роботодавця - призначений роботодавцем працівник, який забезпечує належну взаємодію між роботодавцем і Коледжем, виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти;

куратор - педагогічний (науково-педагогічний працівник) Коледжу, який супроводжує виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником Коледжу;

наставник - призначений роботодавцем працівник, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Кодексом законів про працю України та нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сферах освіти та праці.

II. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Коледж є надавачем освітньої послуги і в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньо-професійної програми за дуальною формою та якість освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці відповідно до договору між Коледжем і роботодавцем та, в разі укладання, договору між Коледжем, роботодавцем і здобувачем.

Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій Коледжу на провадження освітньої діяльності на рівні фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю.

Для реалізації освітньої програми за дуальною формою здобуття освіти Коледжем розробляються:

- окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньо- професійної програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення

тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

- графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в Коледжі та на робочому місці;

- відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

1) навчальному плані для дуальної форми:

- як зміна розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або позааудиторного навчального навантаження);

- шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт тощо), пов'язаних з особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов'язків на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором здобувача;

2) програмах дисциплін - як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися викладачами Коледжу на робочому місці у роботодавця, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається для організації навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

- практична підготовка;

- самостійна робота;

- навчальні заняття за умови їх проведення педагогічними (науково-педагогічними) працівниками Коледжу на робочому місці у роботодавця.

Коледж має право організувати здобуття фахової передвищої освіти за дуальною формою для спеціально сформованих груп чи окремих здобувачів освіти з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

За наявності розгалужених мереж роботодавців-партнерів рекомендується узгоджувати графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою.

Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються у Коледжі та на робочому місці, може передбачати:

- кілька годин впродовж дня навчання відбувається в Коледжі, решта - на робочому місці у роботодавця (*модель поділеного дня*);

- кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у Коледжі, решта днів тижня - на робочому місці (*модель поділеного тижня*);

- чергування періодів навчання в Коледжі та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (*блочна модель*);

- поєднання моделей.

На основі навчального плану для дуальної форми складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють Коледж спільно з роботодавцем відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій ЗУНУ», та вимог освітньо-професійної програми.

Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньо-професійної програми.

Інформація про здобуття фахової передвищої освіти за дуальною формою може бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома).

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Ініціювати організацію навчання за дуальною формою можуть роботодавці та здобувачі фахової передвищої освіти.

Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою навчання відображаються в навчальних планах.

Підставою для організації навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти є:

- наявність у здобувача освіти повної загальної середньої освіти;
- заява здобувача освіти;
- у разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників;
- успішне проходження здобувачем освіти процедури відбору, яку роботодавець здійснює спільно із Коледжем;
- підписання договору.

Коледж відповідає за реалізацію освітньо-професійної програми в повному обсязі, підприємство відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях, визначеної у договорі.

Керівником коледжу призначається координатор дуального навчання для забезпечення організації навчання за дуальною формою та ефективної комунікації між всіма зацікавленими сторонами.

Для організації здобуття фахової передвищої освіти за дуальною формою можна залучати підприємства, діяльність яких відповідає профілю відповідних

освітньо-професійних програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти.

Діяльність підприємства щодо організації практичного навчання здобувача освіти на робочому місці під час здобуття фахової передвищої освіти за дуальною формою навчання не потребує ліцензування.

Коледж разом із роботодавцем розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти.

Якщо роботодавець, з яким укладено договір, не має потужностей, щоб забезпечити виконання частини навчального плану щодо навчання на робочому місці в повному обсязі, Коледж та роботодавець можуть домовитись про співпрацю з іншими роботодавцями для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньо-професійної програми та індивідуального плану.

Питання організації дуальної форми здобуття освіти на робочих місцях для здобувачів, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, вирішуються в порядку, встановленому законодавством у сфері освіти, а також трудовим законодавством - Кодексом законів про працю, Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Законом України «Про відпустки», Законом України «Про охорону праці» та іншими актами законодавства України.

Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти за обраними освітньо-професійними програмами Коледж затверджує відповідні внутрішні документи, призначає особу, яка виконуватиме обов'язки координатора від Коледжу.

Особа, яка виконує функції координатора від Коледжу:

- організовує пошук та попередній відбір роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітньо-професійних програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;

- готує та узгоджує договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;

- організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітньо-професійних програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних навчальних планів;
- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;
- забезпечує непереривну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора дуального навчання для кожного здобувача освіти за дуальною формою;
- координує роботу кураторів дуального навчання;
- контролює проведення інженером з охорони праці позапланового інструктажу здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;
- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її покращення.

Особа, яка виконує функції куратора дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани здобувача фахової передвищої освіти, враховуючи потреби роботодавця;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками роботодавця (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньо-професійної програми в повному обсязі;
- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

Роботодавець:

- може звертатися до Коледжу з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітньо-професійних програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітньо-професійних програм у порядку, визначеному законодавством;
- організовує погодження договорів про дуальну форму здобуття фахової передвищої освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани;
- призначає координатора дуального навчання від підприємства для забезпечення організаційно - методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти, ефективної комунікації із Коледжем;
- призначає здобувачеві освіти наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців;
- проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти на виробництві;

- контролює забезпечення здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці;
- створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти на робочому місці (наставників);
- може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним працівникам Коледжу;
- може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

Функції наставника та координатора від роботодавця в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорі.

Коледж за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам від роботодавця, задіяних в організації навчання за дуальною формою.

Коледж забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників відповідних роботодавців.

IV. ПЕРЕВЕДЕННЯ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти може здійснюватися після переведення особи, яка навчається за іншою формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом.

Переведення здобувачів освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру або впродовж першого місяця від його початку за наказом керівника Коледжу.

Переведення на навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти супроводжується внесенням відповідних змін до індивідуального навчального плану здобувача та відображається в ЄДЕБО.

На дуальну форму переводяться здобувачі, які виявили особисте бажання та пройшли відбір у роботодавця.

Здобувач освіти може самостійно знайти робоче місце для навчання та сприяти встановленню співпраці між Коледжем і роботодавцем для організації навчання за дуальною формою. Якщо таке робоче місце і підприємство відповідають вимогам цього Положення, Коледж укладає з роботодавцем двосторонній договір, а здобувач вважається таким, що пройшов процедуру відбору.

Після підтвердження роботодавцем готовності забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві здійснюється переведення здобувача на дуальну форму здобуття освіти.

У разі переведення здобувача освіти (в тому числі, що навчається за кошти державного бюджету) на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем фахової передвищої освіти зберігається джерело фінансування, стипендія, пільги та інші соціальні гарантії згідно з чинним законодавством.

V. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Коледж спільно із роботодавцем оцінює результати навчання здобувача фахової передвищої освіти.

За таких умов до складу екзаменаційної комісії за дуальною формою навчання входять:

- голова комісії;
- координатор від Коледжу;
- куратор;
- наставник.

При оцінюванні результатів навчання здобувача освіти екзаменаційна комісія керується Положенням про систему оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти у ВСП «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій ЗУНУ».

VI. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Фінансування навчання за дуальною формою здійснюється за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Стипендіальне забезпечення здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до законодавства.

Питання оплати праці та трудових обов'язків працівників Коледжу, призначених кураторами, координаторами від Коледжу, і працівників, призначених наставниками, координаторами від роботодавців, вирішуються в порядку, встановленому чинним законодавством.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане Положення розглядається та схвалюється Педагогічною радою та вводиться в дію наказом керівника Коледжу.

Учасники освітнього процесу повинні бути ознайомлені з цим Положенням після його затвердження та оприлюднення, а в подальшому – під час прийому на роботу та зарахування на навчання.

Педагогічні працівники, здобувачі фахової передвищої освіти повинні дотримуватись норм цього Положення.